

УДК 811.531'342.2

В. О. Охріменко

ЯВИЩЕ СИНОНІМІЇ В ОНОМАТОПЕЇЧНІЙ ЛЕКСИЦІ СУЧАСНОЇ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ

Статтю присвячено дослідженню явища синонімії в ономапопеїчній лексиці сучасної корейської мови. У роботі аналізуються основні різновиди синонімічних відношень ономапопів. Особливу увагу присвячено розгляду стилістично-зниженої лексики корейської мови.

Ключові слова: ономапопеїчна лексика, звуконаслідування, ономапоп, корейська мова.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Проблема вивчення ономапопеїчної лексики належить до кола дискусійних питань лінгвістики. У теоретичному плані лексичний пласт ономапопів привертає увагу багатьох сучасних дослідників тим, що він не обмежений наслідуванням звукових явищ позамовної реальності і включає лінгвальне зображення зорових та інших сенсорних відчуттів, динамічних станів, психологічних, а також емоційних характеристик людини.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Осмисленню цієї проблеми в українському мовознавстві сприяли роботи І. О. Гаценко [2], А. А. Калити [4], О. І. Кобелянської [5], В. І. Кушнерика [8]. Проблема вивчення явищ ономапопеї перебуває в колі наукових зацікавлень дослідників корейської мови. Так, однією з найгрунтовніших праць, присвячених вивченню ономапопеїчної лексики, вважають дисертаційну роботу Г. О. Пака [10]. Спорадично розглядає проблему ономапопеї корейської мови відомий російський корейст Л. Р. Концевич [6]. Ономапопея неодноразово привертала увагу корейських лінгвістів, зокрема Че Вана [12], Кім Хонг Пому [13].

Актуальність нашого дослідження визначається загальною тенденцією сучасної лінгвістики до аналізу лексичного складу мови з погляду її зв'язків з мисленням. Вона зумовлена комунікативною значущістю та частотністю використання ономапопеїчної лексики в сучасній корейській мові, ступенем її представленості в національній картині світу і, насамперед, у розмовно-побутовому стилі корейського мовлення.

Методи дослідження. Аналіз фактичного матеріалу в пропонованій роботі передбачав використання методу системного (польового) вивчення та опису мов і культур; структурний метод, який використовувався у вигляді методики компонентного аналізу і передбачав розкладання значення на найменші базові компоненти семантичного змісту слова (семи); функціональний метод, який дав змогу виявити особливості функціонування ономапопів сучасної корейської мови.

Мета дослідження полягає у вивченні явища синонімії в ономапопеїчній лексиці сучасної корейської мови.

Об'єктом дослідження постає ономапопеїчна лексика сучасної корейської мови. **Предметом** дослідження в пропонованій статті є функціональні особливості ономапопеїчної лексики сучасної корейської мови.

Матеріалом дослідження слугують ономапопи, дібрані з тлумачних, спеціальних енциклопедичних словників, а також узяті з національного корпусу корейської мови.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Багатообразність й складність зовнішніх звучань корейських ономатопеїчних слів зумовлює існування в сучасній корейській мові розгалуженої мережі ономатопеїчних синонімів, які використовуються для зображення подібних до своїх акустичних характеристик звучань. Крім того, багато ономатопеїчних слів мають широкий спектр значень.

Синонімія ономатопеїчної лексики корейської мови – досить специфічна і має подвійний характер. Аналіз фактичного матеріалу дав змогу визначити основні різновиди синонімічних відношень ономотопів.

Усі ономотопи у їх прямому, звуконаслідувальному, значенні містять загальний компонент 소리 – звук, звучання. Навіть якщо цей компонент не експліковано в словниковій дефініції звуконаслідувального слова, він імпліцитно входить до словникової дефініції за визначенням. Усі ономотопи об'єднані семантико-змістовим зв'язком, оскільки мають компонент «звучання», інваріантний у значенні всіх звуконаслідувальних слів.

Проте було б неправильно стверджувати, що вся ономатопеїчна лексика постає як один величезний синонімічний ряд. Основою для виокремлення синонімічних рядів можуть слугувати скоріше певні типи звучань [3, с. 125]. Наприклад, через компонент «땡땡» (дзвеніти / дзвонити) семантично пов'язані між собою ономотопи 땡그랑 (дзвякання, побрякування), 곡 하는 소리 (похоронний, траурний дзвін), 광광 (тридзвін дзвонів, передзвін), 핑 하고 울리는 소리 (голосно зазвучати, дзвеніти), 딸랑딸랑 (дзинькати, створювати різкий, пронизливий звук), 짹그렁 (дзвін дзвіночка або металічних предметів, коли ті вдаряються один об одного), 광광 (дзвоновий дзвін, благовіст), 짹그랑/땡그렁 (дзвякання монет, бокалів, скла та ін.), 짹랑 (дзвін від тонкого скла, металу), 짹그랑 (бряцання, лязгання, різкі та пронизливі металічні звуки), 탱/땡/짹 (свист кулі, дзижчання комах, пронизливий писк комара), 땡땡 (дзвін курантів, дзвоновий дзвін, дзвін вхідного дзвоника, що відбиває мелодію).

Опосередковано пов'язані через загальний компонент «금속성음» (металічний звук) такі ономотопи: 철컹(거리다) – бряжчати цепом, бряжкати, важко дзвеніти; 짹그렁/땡그랑(거리다) – передзвін дзвонів, 딸랑/짹랑 – дзвін бубонців, маленьких дзвіночків.

Загальний змістовий компонент «딸랑딸랑 두드리다» (той, що сильно вдаряє, дзвонить) зумовлює опосередкований семантичний зв'язок для таких ономотопів: 짹그랑/땡땡 (하고 울리다) – брязкіт, клацання, лязкіт, дзвін, брязкання; 철컹 – бряжчати, дзвеніти, бряжкати цепами; 땡그렁 – легкий дзвін стаканів, бокалів в той момент, коли вони вдаряються один об одного.

Аналіз словникових дефініцій дав змогу нам встановити приблизний обсяг синонімічного ряду, не беручи до уваги компоненти значення, іррелевантні для нього. Так, наприклад, дієслову 핑/땡/짹 (свист, дзвін, дзижчання комах) властива семантико-змістова спільність з іншими словами синонімічного ряду. Це підтверджує наявність у його значенні компонента 땡땡 거리는 소리. Інший компонент його значення 짹짹 거리는 소리 передбачає семантичні зв'язки зі словами, які позначають звучання, яке створюється при падінні (쿵쿵거리다 (глухий звук від удару, важкий удар кулаком, пальцею), 핑/퐁땡 (звук падіння у воду без сплеску, вибуховий звук розривання чогось), 쿵 하고 때리다 (звук вдарення)).

Варто відзначити, що домінанта синонімічного ряду як високочастотний ономато́п з найбільш генералізованим значенням звичайно зазнає часткової або повної фонетичної демотивації, а іноді вже не сприймається носіями мови як ономато́пéчне слово. Відповідно, звуконаслідувальна природа ономато́па *뎡뎡* (*дзвеніти*) відчувається менше, ніж у співзвучних йому *뎡뎡* (*гудіти, свистіти (про кулю), дзижчати – про комах*), *딸랑딸랑* (*різкий звук дзвякання, дзижчання*), або *윙윙* (*вжик, швидкий рух вітру, кулі*).

Розглянемо ще один синонімічний ряд з домінантою *휘파람을 불다* (*свистіти*). Він охоплює звуконаслідувальні дієслова, які передають звучання, яке виробляють неістоти, пор.: *삐삐삐삐* (*звуки крилець комах*), *뽕* (*дзижчання, гудіння*), *위위/쌩쌩* (*цвірчання комах, дзвін у вухах*), *휙휙* (*шурхіт, шарудіння, шемрання, шірхання, шелест*), *웅웅* (*дзижчання комах, цвірчання цикад*), *뽕뽕* (*звуки від швидкого помаху хвостом*), *쉬쉬* (*звуки шипіння змій, звуки вимовляння чогось із присвистом*).

Домінанта *휘파람을 불다* (*свистіти*) безпосередньо або опосередковано пов'язана з усіма членами ряду, пор.: *쌩쌩(거리다)* – *звук важкого дихання із свистячим звуком, звуки сопіння або хрипу*; *싱싱* – *дзвін у вухах, цвірчання комах, легкі та швидкі помаху комахиних крилець*; *핑* – *пронизливий, швидкий звук об'єкта, що рухається (про кулю)*.

Ономато́пи *핑* (*звуки швидкого рухливого об'єкта*), *쌩쌩* (*звуки важкого дихання, сопіння, хрипу*), *싱싱* (*дзвін у вухах, стрекотіння, свист кулі*) пов'язані між собою як безпосередньо, так і опосередковано, оскільки до складу їх значень входить загальний компонент *웅웅(거리다)* (*дзижчати, гудіти*). Водночас словникова дефініція *뽕* (*гудіння, протяжне дзижчання, звуки швидкого руху*) включає до себе компонент *위윙* (*звуки дзижчання, легкого стрекотіння, що викликане рухами крилець або лапок комах*).

У деяких випадках між словами ряду можна побачити «двічі опосередкований» семантичний зв'язок. Якщо перше слово опосередковано або неопосередковано пов'язане з другим словом, а друге слово, у свою чергу, опосередковано пов'язане з третім словом, то між першим і третім словами є зв'язок, який можна назвати двічі опосередкованим. Зокрема, такий зв'язок можна простежити між домінантою ряду *휘파람을 불다* (*свистіти*) і кількома ономато́пами, з якими вона не має інших семантичних зв'язків.

Так, ономато́п *뽕* (*гудіння, протяжне дзижчання*) безпосередньо пов'язаний з ономато́пами *윙윙* (*дзижчання, легке стрекотіння*), оскільки пояснюється через них: *뽕* (*рухатися швидко, утворюючи звуки гудіння, протяжного дзижчання*). З іншого боку, слово опосередковано пов'язане з домінантою через компонент *윙윙/삐삐* (*рухатися швидко, блискавично*).

Відповідно, в парах *윙윙* (*створювати легке дзижчання*) і *삐삐* (*швидко, блискавично рухатися*), а також *웅웅* (*дзичати, гудіти*) і *윙윙* (*швидко пересуватися*) спостерігаємо двічі опосередкований семантичний зв'язок.

Особливістю ономато́пéчних синонімічних рядів є їхня властивість як розпадатися на окремі підряди, так і об'єднуватися у більші групи, з більш генералізованим інваріантним компонентом значення. Дійсно, як ми вже зазначали вище, усі ономато́пи об'єднані загальним компонентом *소리* (*звук, звучання*). Слово *소리*

постає як гіперонім для всіх ономатопів, що використовуються в їх прямому звуконаслідувальному значенні.

Можливим видається також виокремлення таких загальних для певної групи ономатопів компонентів, як, наприклад, 아주 높은 소리 (*високі за тривалістю звуки*) і 짧은 소리 (*короткі за тривалістю звуки*). У свою чергу, ці групи поділяються на кількісно менші семантичні ряди із загальним компонентом, що позначає певний тип звучання, наприклад, розглянуті нами вище синонімічні ряди з домінантами 쇠쇠 (*швидко рухатися із звуками, подібними до свисту*) і 땡땡 (*дзвеніти, брязкати, злегка гудіти*). У складі кожної групи синонімів можна виокремити декілька окремих підгруп ономотопеїчних слів, об'єднаних певним компонентом значення, тобто більш тісно пов'язаних семантично. Наприклад, синонімічна група з домінантою 웅웅/쇠쇠 (*швидко рухатися, утворювати свистячі пронизливі звуки*) включає такі підгрупи:

I. 쇠쇠 (*швидкі свистячі звуки*), 웅웅 (*звуки дзижчання, легкого протяжного гудіння*), 짹짹 (*звуки швидких різких, блискавичних рухів*), 봉봉 (*звуки гудіння, дзижчання комах, або їх частин тіла*) із компонентом 획획 빨리 움직이는 소리 (*швидкі свистячі звуки в повітрі, що нагадують посвистування*);

II. 웅웅 (*дзижчати, цвірчати, свистіти*), 웁웁 (*дзичати, гудіти*) із загальним компонентом 계속되는 낮은 소리 (*тривалий низький звук*);

III. 쉬쉬 (*шипіти*), 획획 (*пролізти, швидко махнути хвостом*) із загальним компонентом 치찰음 (*шиплячий звук*).

Крім синонімів у мові та мовленні, ономотопеїчні слова можуть уживатися як чисто мовленнєві синоніми, що мають загальні семи, не зареєстровані в тлумачних словниках. Так, наприклад, ономотоп 덜컹(거리다) (*тріскотіти, гуркотіти, деренчати*), відповідно до словникової дефініції, не має у своєму значенні інваріантного компонента 땡땡 (*дзвеніти, деренчати*), загального для відповідного синонімічного ряду.

Проте в мовленні слово 덜컹 (тріскіт, гуркіт) може мати значення, що підпадає під компонент 땡땡 (*дзвеніти, деренчати*), наприклад: 학교 종의 땡땡 울리는 소리가 같이 점심을 먹자는 소리였다. – *Звуки шкільного дзвоника, то були звуки, які запрошували піти разом пообідати.*

Сполучення дієслова 울리다 з 땡땡/딩딩 (*гриміти, голосно звучати* + 땡땡 (ономотоп, який використовується для передачі звучання дзвоника *дзень-дзень*) передбачає використання одного з ономатопів синонімічного ряду з домінантою 땡땡 (*дзвеніти*). Дійсно, звучання, яке здійснюється будь-яким дзвіночком або дзвоном, можна описати як 땡땡 + додаткові характеристики. Отже, 덜컹(거리다) (*тріскотіти, гуркотіти, деренчати*) у наведеному прикладі постає як мовленнєвий синонім, оскільки тут наявні обидві основні ознаки синонімії: семантико-змістова спільність і часткова взаємозамінність.

Найбільш цікавою для нас виявилася синонімія стилістично зниженої лексики сучасної корейської мови. Основними ознаками цього пласту лексики є загальноновживаність і етико-стилістична зниженість, тобто емоційна, оціночна, експресивна або афективна), що використовується в мовленні для створення певного стилістичного ефекту [1, с. 37]. Цю думку висловлює В. І. Шаховський, стверджуючи, що сленгізми завжди емотивно-оцінно-експресивні [11, с. 37].

Первинна фонетична мотивованість елементів звуконаслідувальної підсистеми мови надає їм потужного експресивного потенціалу. Тому не дивно, що оноματοпечні слова та їхні деривати широко представлені в нестандартній лексиці [7, с. 15; 9, с. 10]. Ми можемо говорити про активне використання звуконаслідувань у процесі створення нових слів і переосмислення семантики вже існуючих слів корейської мови у стилістично зниженій лексиці.

Наша особлива увага до стилістично зниженої лексики пов'язана, з одного боку, з тим, що звуконаслідувальні елементи посідають у ній не останнє місце, з іншого боку, саме для стилістично зниженої лексики характерною є висока варіативність, яка найбільш виявляється в семантичній надмірності. У стилістично зниженій лексиці функціонує розгалужена мережа синонімів, причому синонімічний ряд того або того поняття тим ширший, чим вища соціальна значущість позначуваного об'єкта для суспільства загалом.

Синоніми концентруються навколо центрів синонімічної атракції, які віддзеркалюють ті сфери життя і діяльності мовних колективів, у яких емоційне навантаження висловлення диктується матеріальними умовами побуту, загальною ідеологією членів колективу, індивідуальними нормами мовленнєвої поведінки тощо [3, с. 134].

Сферою використання стилістично зниженої лексики головно постає повсякденне мовленнєве спілкування. Тому центрами синонімічної атракції стають ті сфери діяльності мовного колективу, які мають найбільше емоційне навантаження. Дослідники виокремлюють низку специфічних центрів синонімічної атракції (частини людського тіла й фізіологічні потреби людини; гроші й операції із ними; алкогольні напої, їх вживання і стани, що виникають унаслідок їх уживання; наркоманія; видовищні заходи тощо) [1, с. 81; 3, с. 134].

Теза про широку представленість оноματοпечних слів і їхніх дериватів у стилістично-зниженій лексиці підтверджується тим, що вони входять до складу всіх великих рядів синонімів просторіччя сучасної корейської мови. Проте звуконаслідувальні елементи стилістично зниженої лексики розподіляються за синонімічними рядами нерівномірно. Завдяки їхній фонетичній мотивованості, оноματοпечні слова більш чітко віддзеркалюють ті побутові явища і процеси, які супроводжуються шумом або іншим звучанням. Це – інтенсивне мовленнєве спілкування, популярна музика, застосування фізичної сили.

Крім того, деякі галузі діяльності й емоційної сфери людини асоціюються у її свідомості зі звучанням або шумом (цілком вірогідно, що це відбувається у зв'язку з високою активністю або агресією людини в певній ситуації або стані). Це може бути вживання алкоголю та наркотиків, різні рекламні заходи (для яких характерними є нав'язливе повторення слоганів і велика кількість звукових ефектів), успіх та невдача (оноματοпи, що відображують удари й інші голосні звучання, передають інтенсивність емоцій, що відчуває людина у зв'язку з успіхом або невдачею).

Фактичний матеріал дослідження дав змогу виокремити специфічні центри синонімічної атракції безпосередньо для оноματοпечних слів сучасної корейської мови, зафіксованих у стилістично-зниженій лексиці. До них належать:

1) вживання алкоголю і його наслідки, напр.: 술을 꿀떡거리다 – *випити, вмазати, бахнути по чарці*; 입을 척척하게 하다 – *промочити писк, хильнути*; 술 철복 마시다 – *хильнути чарчину*; (술을 취해서); 기억 기억 토하다 – *блювати*; 꾸르릉 트림하다 – *голосно відригнути*;

2) частини тіла людини й її фізіологічні потреби, напр.: 크게 씹씩 거리는 사람 – (називають людину, яка голосно сопить, шмигає носом); 뽀오옹 방귀를 킁다 – випускати гази; 쿵쿵거리리는 소리를 내며 섹스하다 – голосно та пристрасно займатися коханням;

3) наркоманія, напр.: 쿵쿵 아편을 피우다 – курити опіум; 후비적후비적 거리듯이 코카인냄새 맡다 – нюхати кокаїн (досл.: нюхати кокаїн, що аж в носі дере); 쿵쿵거리리는 사람 – наркоман; 쿵쿵 다행증 – стан ейфорії, ілюзорної Нірвани;

4) позитивні емоції, напр.: 너무 기뻐서 쿵 하고 소리를 치다 – ляснути себе руками від радощів;

5) негативні емоції, напр.: 벌렁 드러눕다 – зазнати поразки, впасти ниць; 흐지부지 되다 – закінчитися нічим; 거꾸러지다 – піти шкереберть;

6) розумова неповноцінність, дурість, напр.: 괴짜 – дивак, дивакувата, екстравагантна людина; 머리는 비고 덜컹거리리는 사람 – пустоголова, розумово обмежена людина;

7) застосування фізичної сили (бійка), напр.: 퍽퍽 때리다 – надерти зад; 덜거덕 덜거덕 구타하다 – забити до напівсмерті; 막 때리다 – відгамселити; 찰싹 때리다 – збити, відлущувати; 쿵 하고 넘어지게 하다 – вдарити і збити з ніг;

8) обман, надурення, напр.: 꽤 못나게 굴다 – надурити, обдурити; 헐렁헐렁하는 웃음거리로 만들다 – виставити опудалом;

9) негативна характеристика і оцінка кого-небудь або чого-небудь, напр.: 미치광이 – божевільний, навіжений; 개 딸락 팍! – гасає скрізь як навіжений пес!; 꿀보기 싫은 놈 – нікчемний, ганчірка;

10) популярна музика, музичні інструменти, напр.: 썩그렁 박스 – фортепіано;

11) інтенсивне мовленнєве спілкування, напр.: 조잘조잘 (거리다) – бла-бла; 우물주물 수다쟁이 – пустомеля, балабол; 소곤소곤 지껄이다 – постійно говорити, тріщати, не замовкати.

Для корейської стилістично-зниженої лексики характерним явищем є енантіосемія, тобто використання тієї самої лексеми з протилежними значеннями. Не винятком є і стилістично-знижена лексика, пор.: 처음엔 그녀가 쓴 책은 황갈은 성공이었다. 다음에 나온 책이라면 쿵갈은 완전한 실패였다고 할 수 있지 – Її перша книжка була дуже невпевненою і слабкою спробою. Другу книжку можна взагалі назвати повним фіаско. 그년 무엇이든지 퍽퍽때리는 아이였다 – Вона була дитиною, яка все змітала на своєму шляху. 우리가 세운 계획은 완전한 흐지부지가 됐다 – План, який ми придумали, був повною лажею. У першому прикладі значення слова 쿵갈은 성공 – блискавичний успіх, виявляється в протиставленні з іменником 흐지부지 – невдача, невпевнене виконання чогось. Близьким за значенням є прикметник 퍽퍽 (때리는) – найкращий, прекрасний, той, який руйнує всі перешкоди на своєму шляху. У третьому прикладі іменник 흐지부지 має значення невдача, оскільки пресупозицією другої частини складного речення є провал розробленого плану. Цей факт свідчить на користь того, ономапоетичні слова можуть мати широку, подекуди протилежну, семантичну структуру.

Висновки. Однією з особливостей ономапоетичної системи сучасної корейської мови є наявність у складі звуконаслідувань значної кількості синонімів – своєрідних фонетичних варіантів (алофонів), ідентичних як за своєю семантикою,

так і за джерелом походження відповідних звуків. Такі фонетичні варіанти віддзеркалюють не лише територіальні, тобто діалектні відмінності вимови багатьох синонімічних звуконаслідувань у сучасній корейській розмовній мові, а й певну фонетичну еволюцію цих слів у діахронічному плані.

Уживання і вибір ономатопейчних слів, які належать до стилістично-зниженого регістру лексики, детерміновані соціолінгвальними чинниками, тобто залежать від соціальної ситуації, що включає стосунки між комунікантами, належності комунікантів до того чи іншого прошарку суспільства або соціально-професійної групи. Під час дослідження було виокремлено 11 центрів синонімічної атракції стилістично-знижених ономатопів сучасної корейської мови.

Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у дослідженні асоціативних впливів корейської ономатопейчної лексики на носія української мови.

Список використаної літератури

1. Беляева Т. М. Нестандартная лексика английского языка / Т. М. Беляева ; В. А. Хомяков. – Ленинград : Изд-во ЛГУ, 1985. – 136 с. ; Belyaeva T. M. Nestandartnaya leksika angliyskogo yazyka / T. M. Belyaeva ; V. A. Khomyakov. – Leningrad : Izd-vo LGU, 1985. – 136 s.

2. Гаценко І. О. Типологічні особливості звуконаслідувальних слів (на матеріалі української, російської та англійської мов) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.15 / Ірина Олександрівна Гаценко ; Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. – Київ, 2003. – 19 с. ; Hatsenko I. O. Typolohichni osoblyvosti zvukonasliduvalnykh sliv (na materialy ukrainskoi, rosiiskoi ta anhliiskoi mov) : avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : spets. 10.02.15 / Iryna Oleksandrivna Hatsenko ; In-t movoznavstva im. O. O. Potebni NAN Ukrainy. – Kyiv, 2003. – 19 s.

3. Горохова Л. А. Семантико-прагматические и социолингвистические особенности функционирования ономатопов в текстах современного английского языка : дис. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.04 / Лариса Анатольевна Горохова ; Пятигорский гос. лингв. ун-т. – Пятигорск, 1998. – 220 с. ; Gorokhova L. A. Semantiko-pragmaticheskie i sotsiolingvisticheskie osobennosti funktsionirovaniya onomatopov v tekstakh sovremennogo angliyskogo yazyka : dis. ... kand. filol. nauk : spets. 10.02.04 / Larisa Anatolevna Gorokhova ; Pyatigorskiy gos. lingv. un-t. – Pyatigorsk, 1998. – 220 s.

4. Калита А. А. Фоносемантика у загальній системі фоносемантичного знання слова / А. А. Калита // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. : Мовознавство. – 1998. – № 1. – С. 130–135 ; Kalyta A. A. Fonosemantyka u zahal'nii systemi fonosemantychnoho znannia slova / A. A. Kalyta // Naukovi zapysky Ternopil'skoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu im. Volodymyra Hnatiuka. Ser. : Movoznavstvo. – 1998. – № 1. – S. 130–135.

5. Кобелянська О. І. Особливість і універсальність японського вокального звуко символізму (на матеріалі японської та європейської поезії) / О. І. Кобелянська // Східний Світ. – 2011. – № 4. – С. 111–120 ; Kobelianska O. I. Osoblyvist i universalnist yaponskoho vokalnoho zvukosymvolizmu (na materialy yaponskoi ta yevropeiskoi poezii) / O. I. Kobelianska // Skhidnyi Svit. – 2011. – № 4. – S. 111–120.

6. Концевич Л. Р. Корееведение. Избранные работы / Л. Р. Концевич. – Москва : Муравей-Гайд, 2001. – 608 с. ; Kontsevich L. R. Koreevedenie. Izbrannye raboty / L. R. Kontsevich. – Moskva : Muravey-Gayd, 2001. – 608 s.

7. Кузьмич И. В. Звукоизобразительная лексика американского сленга (Фоносемантический анализ): дис. ... канд. филол. наук: спец. 10.02.04 / Ирина Васильевна Кузьмич; Санкт-Петербургский гос. ун-т. – Санкт-Петербург, 1993. – 348 с.; Kuzmich I. V. Zvukoizobrazitel'naya leksika amerikanskogo slenga (Fonosemanticheskiy analiz): dis. ... kand. filol. nauk: spets. 10.02.04 / Irina Vasilevna Kuzmich; Sankt-Peterburgskiy gos. un-t. – Sankt-Peterburg, 1993. – 348 s.

8. Кушнерик В. І. Фоносемантизм у германських та слов'янських мовах: синхронія та діахронія: автореф. дис. ... д-ра. філол. наук: спец. 10.02.17 / Володимир Іванович Кушнерик; Київський нац. лінгв. ун-т. – Київ, 2009. – 32 с.; Kushneryk V. I. Fonosemantyzm u hermanskykh ta slovianskykh movakh: synkhroniia ta diakhroniia: avtoref. dys. ... d-ra. filol. nauk: spets. 10.02.17 / Volodymyr Ivanovych Kushneryk; Kyivskiy nats. linhv. un-t. – Kyiv, 2009. – 32 s.

9. Маковский М. М. Английские социальные диалекты (онтология, структура, этимология) / М. М. Маковский. – Москва: Высшая школа, 1982. – 135 с.; Makovskiy M. M. Angliyskie sotsialnye dialekty (ontologiya, struktura, etimologiya) / M. M. Makovskiy. – Moskva: Vysshaya shkola, 1982. – 135 s.

10. Пак Г. А. Изобразительные слова в корейском языке: автореф. дис. канд. филол. наук / Геннадий Александрович Пак; Ленингр. гос. ун-т им. А. А. Жданова. – Ленинград, 1958. – 15 с.; Pak G. A. Izobrazitelnye slova v koreyskom yazyke: avtoref. dis. kand. filol. nauk / Gennadiy Aleksandrovich Pak; Leningr. gos. un-t im. A. A. Zhdanova. – Leningrad, 1958. – 15 s.

11. Шаховский В. И. Эмотивный компонент значения и методы его описания / В. И. Шаховский. – Волгоград: Изд-во ВГПИ им. А. С. Серафимовича, 1983. – 96 с.; Shakhovskiy V. I. Emotivnyy komponent znacheniya i metody ego opisaniya / V. I. Shakhovskiy. – Volgograd: Izd-vo VGPI im. A. S. Serafimovicha, 1983. – 96 s.

12. 채완, 국어 음성상징론의 몇 문제, 「국어학」 16, 국어학회. –서울, 1987. – 189 p.; Chaewan, gug-eo eumseongsangjinglon-ui myeoch munje, 「gug-eohag」 16, gug-eohaghoe. – seoul, 1987. – 189 r.

13. 김홍범: 한국어 교육을 위한 수준별 의성어·의태어 목록 연구, 2008 (학위논문(석사)-계명대학교 대학원: 한국학과) – 페이지. – P. 23–57; Gimhongbeom: hangug-eo gyoyug-eul wihan sujunbyeol uiseong-eo•uitaeo moglog yeongu, 2008 (hagwinonmun(seogsa)-gyemyeongdaehaggyo daehag-won: hangughaggwa) – peiji. – R. 23–57.

Стаття надійшла до редакції 27.03.2018.

V. Okhrimenko

THE PHENOMENON OF SYNONYMY IN THE ONOMATOPOEIC LEXIS OF MODERN KOREAN LANGUAGE

The suggested article is devoted to the phenomenon of synonymy of the onomatopoeic lexis of the Korean language. The analysis of the actual material made it possible to determine the main varieties of synonymic relations of onomatopes.

It is worth noting that the dominant of the synonymic series, being a high-frequency onomatope with the most generalized value usually undergoes partial or complete phonetic demotivation, moreover sometimes it is not perceived by native-speakers as the onomatopoeic word.

One of the peculiarities of the onomatopoeic system of modern Korean language is the presence of a significant number of synonyms, a kind of phonetic variants (allophones), which are identical both in their semantics and in the source of the corresponding sounds. Such phonetic variants reflect not only the territorial, in particular, dialectal differences

in the pronunciation of many synonymous onomatopoeias in the modern Korean spoken language, but also a certain phonetic evolution of these words in diachronic terms.

The peculiarity of the onomatopoeic synonymous series is their property of disintegration into separate contracts, and to unite into larger groups, with a more generalized invariant component of meaning. The use of stylistically reduced vocabulary is primarily a matter of everyday language communication. Therefore, the centers of synonymous attraction become those areas of the linguistic group that have the greatest emotional charge.

Researchers distinguish a number of specific centers of synonymic attraction (parts of the human body and physiological needs of man, money and operations with it, alcoholic beverages, their use and conditions arising from their use, drug addiction, entertainment activities, etc.)

The use and choice of onomatopoeic words belonging to the stylistically-reduced register of vocabulary are determined by social and lingual factors, i.e., depend on the social situation, which includes relations between communicants, the belongings of communicants to any given layer of society or socio-professional group. During the study 11 centres of synonymic attraction of stylistically-reduced onomatopes of modern Korean language were singled out.

Key words: *onomatopoeic lexis, onomatopoeia, onomatope, Korean language.*

УДК 811.222.1 + 811.161.2]'373.74

М. А. Охріменко

СТРУКТУРНІ Й ІДІОЕТНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОДИНИЦЬ ФРАЗЕОСЕМАНТИЧНОГО МІКРОПОЛЯ «ТРИВОГА / ХВИЛЮВАННЯ» У СУЧАСНИХ ПЕРСЬКІЙ І УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

У пропонованій статті розглядаються структурні й ідіоетнічні особливості одиниць фразеосемантичного мікрополя «Тривога / Хвилювання» у сучасних перській і українській мовах. Особлива увага приділяється тим явищам і фактам, які становлять специфіку перських і українських емотивних фразеологічних одиниць.

Ключові слова: *фразеосемантичне поле, фразеологічна одиниця, перська мова, українська мова.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Пропонована стаття є частиною комплексного дослідження емотивних фразеологічних одиниць сучасних перської і української мов. Проблема мовної репрезентації психічних переживань людини має велике теоретичне й практичне значення. Тому вивчення емоційної діяльності мовної особистості посідає важливе місце в лінгвістичних дослідженнях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичну базу емотіології становить теза про те, що емоції, відбиваючись у свідомості, повинні бути закріплені в семантиці слова й інших одиницях мови. Під вираженням емоцій розуміється їхня мовна репрезентація, маніфестація у мові, що супроводжується внутрішнім і зовнішнім переживанням. Вираження емоцій – це безпосередня комунікація власне емоцій,